

REFERAT 2022-25: Natur-, Klima- og Miljøudvalget d. 09-12-2025

Mødedato	Tirsdag d. 09. december 2025 kl. 15:00
Mødested	Teams
Mødedeltagere	Asger Romme Andersen, Charlotte Riis Engelbrecht, Kirsten H. Bachmann, Kristian Bonefeld, Daniel Staugaard

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Godkendelse af linjeføring for transmissionsledning for fjernvarme fra Adsbøl til Danish Crown	4
3. Godkendelse af ekspropriationsvillighed for transmissionsledning for fjernvarme fra Avnbøl via	6
Lukket: 4. Underskriftsark - (Lukket punkt).....	9

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

25/1074

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 09-12-2025

Godkendt.

Punkt 2: 2. Godkendelse af linjeføring for transmissionsledning for fjernvarme fra Adsbøl til Danish Crown via Avnbøl og Ullerup

25/18829

Sagsresumé

Natur-, Klima- og Miljøudvalget godkendte den 3. september 2025 et projektforslag for udrulning af fjernvarme til Blans by og Danish Crown samt den 1. maj 2024 et projektforslag for udrulning af fjernvarme til Ullerup og Avnbøl. I projekterne indgår etablering af en transmissionsledning fra Adsbøl til Danish Crown via Avnbøl og Ullerup. Sønderborg Varme har den 7. november 2025 fremsendt projektforslag med endelig linjeføring for ledningen.

Projektforslaget er udarbejdet af Sønderborg Varme. På strækningen fra Adsbøl til Avnbøl placeres fjernvarmeledningen med samme placering som kommende cykelsti på store dele af strækningen.

Den valgte linjeføring for fjernvarmeledningen har været i høring hos de berørte grundejere i perioden den 7. november til den 4. december 2025. Der er modtaget høringssvar fra Vejdirektoratet samt fra to lodsejere. Af hensyn til tekniske forhold for etablering af ledningen fastholdes ledningens placering samtidig med, at der er mulighed for lokale mindre justeringer efter aftale med lodsejere.

Sagen er i overensstemmelse med Varmeplanen og understøtter Byrådets Vision for 2022-2025 om grøn omstilling og jobvækst. Desuden understøttes ProjectZeros mål om at udfase gas til opvarmning i boliger senest i 2029, idet projektet reducerer brug af gas og biomasse til rumopvarmning.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- endeligt projektforslag for placering af trace for transmissionsledning fra Adsbøl til Danish Crown via Avnbøl og Ullerup.

Sagsfremstilling

Sønderborg Varme arbejder på at etablere fjernvarmeforsyning til Avnbøl, Ullerup, Danish Crown slagteriet ved Blans samt Blans by. I den forbindelse er det en forudsætning at etablere en transmissionsledning, der skaber forbindelse fra den eksisterende transmissionsledning ved Adsbøl.

Behandlingen af projektforslaget for transmissionsledningen er opdelt i flere dele. Den første del udlagde Ullerup og Avnbøl til fjernvarme med beslutning af Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 1. maj 2024. Dette blev den 3. september 2025 fulgt op med godkendelse af et projektforslag, som udlagde Blans by og Danish Crown slagteriet til fjernvarme, samt godkendte etablering af en luft til vand varmepumpe ved fjernvarmeværket i Gråsten. Derefter er detailprojekteringen gået i gang, og forslag til endeligt trace for transmissionsledningen er nu klar til godkendelse. Se vedlagt projektforslag og bilag med trace.

Projektforslaget er omfattet af varmeforsyningsloven og skal godkendes efter projektbekendtgørelsen. Vurdering af samfundsøkonomi og projektets robusthed er foretaget i det overordnede projektforslag. Dette projektforslag indeholder kun godkendelse af selve traceet for transmissionsledningen samt shuntstationer, som er små fjernvarmebygninger med tekniske installationer.

Høringssvar

Projektforslaget har været i høring hos ejere af jord, hvor transmissionsledning og shuntstationer placeres i perioden den 7. november til den 4. december 2025.

- Ejer af matr.nr. 470 Ullerup Ejerlav, Ullerup giver forslag til den konkrete placering af fjernvarmeledningen i forhold til eksisterende dræn.
- Ejer af matr.nr. 18 og 423 Avnbøl, Ullerup ønsker at sikre, at fjernvarmeledningen placeres sammen med den kommende cykelsti. Desuden oplyser ejer, at de er i dialog med Sønderborg Varme A/S om den konkret placering af en shuntstation.
- Vejdirektoratet oplyser i et høringssvar, at de normalt ikke tillader, at en transmissionsledning krydser motorvejen tæt på en motorvejsbro. På den baggrund foreslår de en alternativ placering.

De indsendte høringssvar er drøftet med Sønderborg Varme, der tager de indmeldte oplysninger med i den videre dialog om frivillige aftaler. Dialogen kan blandt andet resultere i lokale mindre justeringer efter aftale med den konkrete lodsejer. Sønderborg Varme oplyser, at de allerede har fået krydsningen af motorvejen godkendt ved Vejdirektoratet, derfor fastholdes krydsningen beskrevet i projektforslaget. Høringssvar med forvaltningens bemærkninger er vedlagt. Forvaltningen vurderer, at Sønderborg Varmes forslag til placering er den mest hensigtsmæssige samlet set. Derfor fastholdes ledningens placering uændret.

Videre proces

Projektet kræver øvrige myndighedstilladelser, heriblandt afgørelse efter §25 i Miljøvurderingsloven (VVM). Forudsat udvalgets godkendelse vil ansøger modtage en afgørelse med godkendelse af projektforslaget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 09-12-2025

Godkendt.

Bilag

Projektforslag tracé for fjernvarmeudrulning til Avnbøl og Ullerup

Bilag til projektforslag - Oversigtstegning

Bemærkninger til trace for transmissionsledning

Punkt 3: 3. Godkendelse af ekspropriationsvillighed for transmissionsledning for fjernvarme fra Avnbøl via Ullerup til Danish Crown slagteri, Blans

25/18829

Sagsresumé

I forbindelse med etablering af fjernvarme i Ullerup og Avnbøl samt Danish Crown slagteriet ved Blans anmoder Sønderborg Varme om Sønderborg Kommunes tilkendegivelse af, hvorvidt kommunen er indstillet på at foretage ekspropriation. Ekspropriation kan vise sig nødvendig for at sikre, at der kan etableres transmissionsledninger til områderne, hvis der ikke kan indgås frivillige aftaler mellem grundejere og Sønderborg Varme.

Ekspropriation kræver, at lovgivningens kriterier om lovlighed, rimelighed, tidsmæssig aktualitet og nødvendighed er opfyldt. Forvaltningen vurderer, at dette er tilfældet.

Fjernvarmeledningen etableres fra Adsbøl til Danish Crown slagteriet ved Blans. På strækningen fra Adsbøl til Avnbøl overlapper placeringen på store del af strækningen med kommende cykelsti. Byrådet har den 29. oktober 2025 godkendt ekspropriationsvillighed til cykelstien. Således omhandler sagen her ekspropriationsvilje til den resterende strækning Avnbøl – Ullerup – Danish Crown slagteri Blans.

Sagen er i overensstemmelse med Varmeplanen og understøtter Byrådets Vision for 2022-2025 om grøn omstilling og jobvækst. Desuden understøttes ProjectZeros mål om at udfase gas til opvarmning i boliger senest i 2029, idet projektet reducerer brug af gas og biomasse til rumopvarmning.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen, men idet Skattestyrelsen ved administrationen af ejendomsavancebeskatningslovens § 11, stk. 1, 2. pkt. kræver, at beslutningen om ekspropriationsvillighed skal træffes af Byrådet som organ, forelægges beslutningen herefter for Byrådet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

- at der eksproprieres det nødvendige areal fra matr.nr 15, 118, 261, 332, 423, 438 ejerlav Avnbøl, Ullerup; fra matr.nr. 456, 56 ejerlav Blans, Ullerup samt fra matr.nr. 46b, 469, 470, 474a fra Ullerup Ejerlav, Ullerup.
- at der forinden igangsætning af ekspropriation søges indgået aftaler på ekspropriationslignende vilkår med ejerne af matr.nr 15, 118, 261, 332, 423, 438 ejerlav Avnbøl, Ullerup; fra matr.nr. 456, 56 ejerlav Blans, Ullerup samt fra matr.nr. 46b, 469, 470, 474a fra Ullerup Ejerlav, Ullerup.

Sagsfremstilling

Under forudsætning af, at Natur-, Klima og Miljøudvalget har godkendt projektforslaget for linjeføring af transmissionsledning, skal Byrådet i denne sag godkende ekspropriationsvillighed til at gennemføre transmissionsledningen. I forbindelse med behandling af projektforslaget er grundejere blevet hørt og høringssvar er behandlet. De berørte arealer stemmer overens med godkendelsen af projektforslaget.

Sønderborg Varme anmoder Byrådet om at godkende, at der foreligger ekspropriationsvilje. Med beslutningen om ekspropriationsvilje kan der optages forhandlinger med de pågældende lodsejere. De frivillige aftaler vil som udgangspunkt sikre lodsejeren mere fordelagtige skattemæssige vilkår. Vilkårene afklares direkte mellem lodsejer og Skattestyrelsen. Hvis der ikke kan indgås frivillige aftaler, vil der skulle foretages egentlig ekspropriationsbeslutning på et

senere udvalgs møde. Forvaltningen forventer, at der kan indgås frivillige aftaler med de berørte grundejere om de nødvendige vilkår, så fjernvarmeledningen kan etableres, jf. planen.

Projektet består af transmissionsledning til fjernvarme fra Amtsvejen ved Adsbøl til Avnbøl og Ullerup for at ende ved Danish Crown slagteriet ved Blans. Natur-, Klima- og Miljøudvalget har den 3. september 2025 desuden godkendt etablering af fjernvarme i Blans, hvis der opnås tilstrækkelig opbakning. Godkendelse af trace for denne strækning afventer endelig afklaring af opbakningen i Blans.

På strækningen fra Adsbøl til Avnbøl placeres fjernvarmeledningen enten sammen med kommende cykelsti eller i vejarealet. Byrådet har den 29. oktober 2025 godkendt ekspropriationsvillighed til cykelstien. Således omhandler sagen her ekspropriationsvilje til den resterende strækning umiddelbart syd for Avnbøl, langs Ullerup til Danish Crown slagteriet ved Blans. Linjeføringen er indtegnet på vedlagte bilag.

Der er planlagt to små fjernvarmebygninger med tekniske installationer – såkaldte shuntstationer - på strækningen. Nærmere præcist på matr.nr. 261 og 423 Avnbøl, Ullerup. Sønderborg Varme ønsker at eje arealerne, hvor shuntstationer er placeret på.

Varmeforsyningslovens § 16 giver mulighed for ekspropriation, hvis det er af væsentlig betydning for etableringen af rørledninger til et godkendt kollektivt varmforsyningsanlæg. Arealerne er beliggende i landzone med undtagelse af matr.nr. 332 Avnbøl, Ullerup ejerlav.

Ekspropriation kræver, at lovgivningens kriterier om lovlighed, rimelighed, tidsmæssig aktualitet og nødvendighed er opfyldt. Forvaltningen vurderer, at dette er tilfældet ud fra følgende: Lovlighed af ekspropriation beskrives i varmforsyningsloven. Projekterne for at føre fjernvarme frem til Avnbøl, Ullerup og Danish Crown har udvist positiv samfundsøkonomi og understøtter kommunens Varmeplan, og dermed vurderes det også at være rimeligt, at sikre etableringen ved at foretage ekspropriation. Desuden er ledning samt shuntstationer placeret i dialog med den kommunale myndighed samt grundejere. Projektet vurderes at være tidsmæssigt aktuelt, fordi det bidrager til en omstilling væk fra fossile brændsler i opvarmningen. Den fjerde og sidste betingelse om nødvendighed af ekspropriation forventes at være opfyldt, hvis det ikke lykkedes for Sønderborg Varme at indgå en frivillig aftale med lodsejer om tegning af servitut.

Det videre forløb

Forløbet af sagen vil være sådan, at Sønderborg Varme med Byrådets godkendelse kan indgå frivillige aftaler med lodsejerne. Hvis der fortsat er lodsejere, der ikke ønsker at indgå frivillig aftale, igangsættes en egentlig ekspropriationsproces med åstedsførelse, endelig beslutning i Byrådet og herefter evt. mulighed for at få afprøvet erstatningen i taksationsnævn. Den formelle ekspropriationsprocedure kan og må ikke gennemføres, før alle nødvendige tilladelser er meddelt.

Ansøger afholder udgifter til frivillige aftaler og erstatningsbeløb hertil. Ved eventuel gennemførelse af ekspropriation skal kommunen gennemføre ekspropriationsprocessen efter varmforsyningslovens kapitel 3, som anvender bestemmelserne i vejlovens §§ 99-102.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet ansøger afholder udgifterne ved ekspropriation.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 09-12-2025

Natur-, Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Kortbilag Avnbøl til Danish Crown

Punkt 4: Lukket: 4. Underskriftsark - (Lukket punkt)

25/1078